

บทที่ 7

บทสรุปและข้อเสนอนแนะ

จากการศึกษาถึงวิธีดำเนินงานของธนาคารโค-กระบือ เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ ทำให้ทราบถึงวิธีคำนวณต้นทุนในการดำเนินงานและการกำหนดอัตราค่าบริการที่ใช้อยู่ในบคลากรพอจะสรุปได้ดังนี้

1. วิธีคิดต้นทุนในการดำเนินงาน ในบคลากรธนาคารโค-กระบือฯ ไม่ได้นำค่าใช้จ่ายทุกประเภทเข้ามาคิดเป็นต้นทุนในการดำเนินงาน เมื่อพิจารณาตามหลักการบัญชีแล้วค่าใช้จ่ายที่ควรนำมาคิดเป็นต้นทุนในการดำเนินงาน ได้แก่

1.1 ต้นทุนการให้เช่ากระบือ ประกอบด้วย

1.1.1 ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูกระบือ

1.1.2 ค่าขนย้ายกระบือ

1.2 ต้นทุนในการบริหาร

1.2.1 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน

1.2.2 ค่าใช้จ่ายสำนักงาน

2. วิธีการกำหนดอัตราค่าบริการ อัตราค่าบริการในการให้เช่ากระบือของธนาคารโค-กระบือฯ พิจารณากำหนดจากอัตราค่าเช่ากระบือของเอกชนโดยทั่วไปแต่ให้อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่าและทำการลอบถามจากเกษตรกรประกอบการพิจารณา ในการกำหนดอัตราค่าเช่าดังกล่าวไม่ได้นำต้นทุนในการดำเนินงานเข้ามาพิจารณา แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าเช่ากับต้นทุนแปรได้ทั้งหมดหรือเปรียบเทียบต้นทุนขั้นต้นซึ่งรวมค่าเสื่อมราคาโรงเรือน ค่าเสื่อมราคากระบือ และค่าเสื่อมราคารถบรรทุกแล้ว ปรากฏว่า อัตราค่าเช่าที่ใช้อยู่ซึ่งมีอัตราปีละ 700 บาทต่อตัวเหมาะสมที่จะใช้ได้เพราะถ้าจะกำหนดอัตราค่าเช่าให้คุ้มกับต้นทุนในการดำเนินงานทั้งหมด จะทำให้อัตราค่าเช่าสูงมากจนผิดวัตถุประสงค์

ประสงค์ในการดำเนินงานที่ต้องการจะช่วยเหลือเกษตรกรที่ยากจน และอัตราค่าเช่านี้ก็ต่ำกว่าอัตราค่าเช่ากระป๋องของเอกชนซึ่งตรงตามวัตถุประสงค์ อีกทั้งเมื่อหักต้นทุนแปรได้หรือต้นทุนขั้นต้นแล้ว ธนาคารโค-กระบือฯ. จะยังมีรายได้ส่วนหนึ่งเหลือเพื่อใช้ในการดำเนินงานต่อไป

แม้ว่าในการวิเคราะห์เกี่ยวกับรายได้และต้นทุนในการดำเนินงานจะเป็นการวิเคราะห์เฉพาะการให้เช่ากระป๋องเพียงอย่างเดียว แต่ธนาคารโค-กระบือฯ. ก็สามารถใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาว่า ค่าใช้จ่ายประเภทใดควรถือเป็นต้นทุน วิธีการคำนวณต้นทุนและวิธีการกำหนดอัตราค่าบริการสำหรับการให้บริการประเภทอื่น ๆ ที่ธนาคารโค-กระบือฯ. จะดำเนินการต่อไปในอนาคต

นอกจากนี้ธนาคารโค-กระบือฯ. ยังประสบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินงานหลายประการ ซึ่งได้กล่าวมาแล้วโดยละเอียดในบทที่ 4 หน้า 45 สำหรับในบทนี้จะขอกล่าวสรุปปัญหาโดยย่อ คือ

1. ปัญหาด้านกำลังเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน
2. ปัญหาด้านการเบิกจ่ายเงินเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงาน
3. ปัญหาด้านวิธีคัดเลือกเกษตรกรผู้ยากจนที่สมควรได้รับความช่วยเหลือ
4. ปัญหาด้านการจัดหาผู้ค้ำประกันของเกษตรกรผู้ยากจน
5. ปัญหาด้านการเก็บค่าเช่ากระป๋อง

เกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการซึ่งอาจใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังนี้

1. รัฐบาลควรเร่งดำเนินการจัดตั้งธนาคารโค-กระบือฯ. เป็นหน่วยงานอีกหน่วยหนึ่งโดยให้มีอัตราค่าเช่าที่กำหนดโดยตรง และควรรวมโครงการธนาคารโค-กระบือ อื่น ๆ ที่มีลักษณะการดำเนินงานคล้ายคลึงกัน เช่น โครงการธนาคารโค-กระบือ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) และโครงการธนาคารโค-กระบือเงินทุนหมุนเวียน 5 ล้านบาท เป็นต้น ให้อยู่ในหน่วยงานเดียวกันโดยกำหนดให้อยู่ภายใต้การดำเนินงานของธนาคารโค-กระบือ เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ เพราะผู้วิจัยมีความเห็นว่า ประโยชน์ทั่วไปย่อมให้ความสนใจและสนับสนุนโครงการตามพระราชดำรินี้มากกว่าโครงการที่เป็นของ

รัฐบาล วิธีการที่เล่นอนี้จะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปรวดเร็วและขยายตัวได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งยังช่วยย่นย่อการดำเนินงานซ้ำซ้อนด้วย

2. ด้านการเบิกจ่ายเงินของธนาคารโค-กระบือฯ ควรจัดสรรเงินจำนวนหนึ่งสำรองไว้ให้ประธานหรือเลขานุการคณะกรรมการบริหารส่วนกลางของธนาคารโค-กระบือฯ นำออกใช้ได้ในกรณีที่มีความจำเป็นหรือในกรณีเร่งด่วน แล้วจึงดำเนินการตามระเบียบต่อไปในภายหลังซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานคล่องตัวขึ้น

3. ควรให้ราษฎรในท้องถิ่น เช่น กลุ่มเกษตรกรของหมู่บ้าน, คณะกรรมการหมู่บ้าน ได้มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้มากขึ้น เพราะคนในหมู่บ้านย่อมรู้จักคนในหมู่บ้านดีกว่าคนอื่น ทำให้ธนาคารโค-กระบือฯ รู้ถึงอุปนิสัยของเกษตรกรที่ขอรับความช่วยเหลือมากขึ้น เช่น ความขยันขันแข็งในการทำงาน, นิสัยในการชำระหนี้ เป็นต้น จะมีผลช่วยให้การคัดเลือกเกษตรกรที่ยากจนที่สมควรได้รับความช่วยเหลือเป็นไปโดยเหมาะสมยิ่งขึ้นและยังช่วยลดปัญหาด้านการติดตามเก็บค่าเช่ากระบือได้ด้วย

4. การจัดหาผู้ค้ำประกัน ควรผ่อนผันให้เกษตรกรที่พิจารณาแล้วว่าสมควรได้รับความช่วยเหลือและไม่อาจหาผู้ค้ำประกันตามที่ธนาคารโค-กระบือฯ ระบุไว้ ก็ให้เกษตรกรผู้ยากจนค้ำประกันกันเอง โดยให้เพิ่มจำนวนผู้ค้ำประกันเป็น 5-10 รายต่อการเช่าโค กระบือ 1 ตัว

5. การจัดตั้งธนาคารโค-กระบือฯ ให้เป็นกิจกรรมของหมู่บ้านเพื่อสมาชิกหมู่บ้าน วิธีนี้เท่ากับเปิดโอกาสให้ราษฎรในแต่ละหมู่บ้านได้เข้าร่วมโครงการในแง่ของการบริหารและการดำเนินงานนอกเหนือไปจากในแง่ของผู้รับประโยชน์ จะช่วยลดงานของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ลงได้มาก คณะกรรมการบริหารงานซึ่งเลือกจากผู้ที่อยู่ในหมู่บ้านจะสามารถควบคุมดูแลการดำเนินงานได้ใกล้ชิดมากกว่าการที่จะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินงานเอง การดูแลอย่างใกล้ชิดนี้มีความสำคัญต่อความสำเร็จของธนาคารโค-กระบือฯ ค่อนข้างมาก เช่น การติดตามเก็บค่าเช่าโค-กระบือ การติดตามเก็บค่าเช่าโค กระบือ การติดตามดูว่ามีลูกโค กระบือเกิดขึ้นหรือไม่ และเป็นจำนวนเท่าใด หรือแม้แต่ในกรณีที่ไม่สามารถเรียกเก็บค่าเช่าได้เพราะผู้เช่าอ้างว่ามีปัญหาในการเพาะปลูกจนไม่สามารถจะชำระค่าเช่าได้นั้นเห็นจริงเพียงใด สมควรได้รับการยกเว้นค่าเช่าในคราวนั้นหรือไม่ หรือกรณีโค กระบือเจ็บป่วยหรือถูกขโมย ซึ่งจะต้องรู้ข้อเท็จจริงว่าอยู่ในวิสัยที่

ผู้เข้าจะป้องกันความเสียหายนั้นได้หรือไม่ จึงจะชี้ชัดได้ว่าผู้เข้านั้นหันความรับผิดชอบหรือไม่ เป็นต้น อย่างไรก็ตามวิธีการที่เล่นนี้จะประลบล้ำาเร็วเพียงใดขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบ ความสามารถและความเสียสละของบุคคลที่ได้รับคัดเลือกเป็นคณะกรรมการบริหารเป็นสำคัญ

ผู้วิจัยเชื่อว่าจากปัญหาและแนวทางที่เล่นแนะไว้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของธนาคารโค-กระบือ เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ แล้ว ยังจะเป็นประโยชน์ต่อธนาคารโค-กระบือตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) และโครงการอื่น ๆ ในทำนองเดียวกับธนาคารโค-กระบือฯ เพราะจะช่วยให้ผู้บริหารงานโครงการได้เตรียมวางแผนไว้ล่วงหน้าสำหรับปัญหาที่อาจเกิดขึ้น อันจะส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้โดยไม่มียากนัก และจะเป็นผลดีต่อประเทศชาติในที่สุด